

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 28. února 2019 v trestní věci [údaje o účastníkovi] proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 26. listopadu 2018, č.j. 55 Nt 12/2017-952, podala obhájkyň JUDr. Markéta Tukinská, Ph.D., advokátka se sídlem v Teplicích, J. V. Sládka 1363/2, a rozhodl

takto:

Podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu se stížnost zamítá.

Odůvodnění:

1. Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 26. listopadu 2018, sp. zn. 55 Nt 12/2017 - 952, bylo rozhodnuto, že obhájkyň vyžádaného [anonymizováno] [příjmení] [příjmení], JUDr. [jméno] [příjmení], Ph.D. se pod bodem I. výroku uvedeného usnesení podle § 151 odst. 2,3 trestního řádu a § 11 odst. 1, 2 a § 12 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) v platném znění (dále jen, „advokátní tarif“), přiznává odměna v celkové částce 120.900 Kč, a dále paušální náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 2 advokátního tarifu ve výši 14.400 Kč, náhrada za promeškaný čas podle § 14 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu ve výši 12.500 Kč, cestovné podle § 13 odst. 1 a § 14 odst. 1 advokátního tarifu 20.136 Kč částka 4.787 Kč, odpovídající podle § 151 odst. 2 trestního řádu dani z přidané hodnoty, celkem tedy 172.723 Kč. Výrokem ad II. uvedeného usnesení bylo rozhodnuto, že obhájkyň se nepřiznává na odměnách a náhradách hotových výdajů celkem částka 161.497 Kč, která se skládá z jednotlivých položek, rozepsaných v tomto výroku.

2. Proti tomuto usnesení podala obhájkyň stížnost, v níž napadá výrok ad II. usnesení krajského soudu, tedy v té jeho části, v níž byl její návrh na přiznání odměny za výkon nutné obhajoby co do částky 161.497 Kč zamítnut.

3. Obhájkyň konkrétně namítá, že jí krajský soud nedůvodně nepřiznal odměnu a náhradu hotových výdajů za úkony směřující k dodržování základních práv ve vazební věznici, neboť má za to, že byly vykonány v příčinné souvislosti s projednávanou věcí. Má za to, že pokud byla ustanovena za účelem ochrany práv klienta, pak je nutno tato práva posuzovat komplexně a přiznat jí odměnu za všechny úkony, které nárokovala. Nesouhlasí s názorem krajského soudu, který jí odmítl přiznat odměnu za řadu úkonů právní pomoci s odůvodněním, že se nejednalo o úkony, které by bylo možné honorovat dle ustanovení § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu, neboť se nejednalo o právní pomoc týkající se věci samé. Obhájkyň namítla, že nečinila úkony právní pomoci svévolně, ale na základě telefonických a písemných žádostí zadrženého, přičemž jsou tyto honorovatelné dle ustanovení § 11 odst. 2 písm. d) či h) advokátního tarifu. Dále se obhájkyň neztotožnila s výší odměn přiznaných za jednotlivé porady, přičemž v několika případech namítla i porušení zákazu reformace in peius vůči rozhodnutí krajského soudu ze dne 6. června 2018, č. j. 55 Nt 12/2017-928. Konkrétně nesouhlasila a tím, že jí nebyla přiznána odměna za studium spisu ze dne 15. června 2017, vyjádření k návrhu státní zástupkyně ze dne 27. června 2017 a za podanou stížnost ze dne 13. listopadu 2017, které jí s ohledem na složitost a rozsáhlost celé věci měly být krajským soudem přiznány. K tomu žádá přiznat hotové výdaje podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, odpovídající cestovní náhrady a náhradu za promeškaný čas.

4. Vrchní soud v Praze, vázán revizním principem, přezkoumal dle ustanovení § 147 odst. 1 trestního řádu správnost výroku napadeného usnesení i správnost řízení, které mu předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

5. Zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve svém § 14 odst. 1 písm. b) stanoví, že obhájce musí mít vždy osoba, vůči níž se vede řízení o předání z České republiky podle ustanovení části páté hlavy II dílu 3 a 4 uvedeného zákona. Vyžádaný si v dané věci obhájce ne zvolil, a proto mu byl ustanoven.

6. Podle § 151 odst. 2, 3 trestního řádu obhájce, který byl obviněnému ustanoven, má vůči státu nárok na odměnu a náhradu hotových výdajů podle zvláštního předpisu, kterým je advokátní tarif. Nárok je třeba uplatnit do jednoho roku ode dne, kdy se obhájce dozvěděl, že povinnost obhajovat skončila, jinak nárok zaniká. O výši odměny a náhradě hotových výdajů rozhodne na návrh obhájce orgán činný v trestním řízení, který vedl řízení v době, kdy obhájci povinnost obhajovat skončila, a to bez zbytečného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od podání návrhu. V řízení před soudem rozhodne předseda senátu soudu prvního stupně.

7. Z obsahu spisu krajského soudu v dané věci vyplývá, že obhájce uplatnila svůj nárok na odměnu a náhradu hotových výdajů s uvedením potřebných náležitostí a v zákonem stanovené lhůtě.

8. Při určení tarifní hodnoty a následně sazby mimosmluvní odměny za úkon právní služby v dané věci vycházel krajský soud ze sazby trestu odnětí svobody, stanovené za trestný čin, pro který Lotyšská republika žádala o předání vyžádaného, a nevzal v úvahu, trestní stíhání proti němu bylo pravomocně skončeno odsuzujícím rozsudkem, kterým mu byl uložen trest odnětí svobody ve výměře jednoho roku a osmi měsíců. K tomu je třeba uvést, že ustanovení § 10 odst. 3 advokátního tarifu obsahuje postup při určení tzv. tarifní hodnoty, od níž se dále odvozuje výše odměny za úkon právní služby advokáta, který má nárok na tzv. mimosmluvní odměnu. Vztahuje se na obhajobu v trestním řízení, jehož předmětem je trestný čin - tedy typicky na úsek trestního stíhání, při kterém se kromě jiného posuzuje základní otázka, zda se stal skutek, ze kterého je určitá osoba obviněna, zda tento skutek je trestným činem a zda a za jakých okolností jej obviněná osoba spáchala. Od toho se odvíjí i diferenciací tarifní hodnoty, neboť se vychází z toho, že výši sazby trestu odnětí svobody trestného činu zpravidla koresponduje skutková a právní složitost věci a s tím související nároky na výkon obhajoby. Je nerozhodné, zda a jaký trest bude v rámci trestního stíhání uložen.

9. Naopak zcela odlišná je situace v řízení o předání k výkonu již pravomocně uloženého trestu. V takovém řízení se již neprovádějí žádné důkazy k posouzení toho, zda se trestný čin stal a kdo jej případně spáchal z otázek, vztahujících se k již odsouzenému trestnému činu, je rozhodující princip tzv. oboustranné trestnosti. Trestní sazba trestného činu v takových případech již nehraje žádnou roli a rozhodující je výměra trestu, který již byl uložen bez ohledu na to, v jaké části škály trestní sazby se uložený trest pohybuje. Vedení obhajoby tedy nespočívá v poukazu na skutkové a právní okolnosti vztahující se ke stíhanému skutku a osobě obviněného a svědčící v její prospěch, ale v uplatnění takových skutečností, které z hlediska mezinárodní smlouvy nebo vnitrostátní právní úpravy buď brání tomu, aby odsouzená osoba byla předána k výkonu uloženého trestu, nebo jí alespoň zajišťují příznivější podmínky takového předání. Nelze proto ani tvrdit, že obhajoba se vztahuje k trestnému činu, když podstatou řízení jsou jiné otázky.

10. Při výkonu obhajoby v řízení o předání k výkonu trestu tedy nejde o úkony obdobné úkonům právní služby v trestním stíhání, ale o úkony svojí povahou obdobné úkonům poskytnutým ve výkonovacím řízení. Nelze proto vycházet z výše trestní sazby, která vydávané osobě hrozila v době, kdy proti ní bylo vedeno trestní stíhání. Za určující je třeba považovat trest, k jehož výkonu má být taková osoba předána. Z uvedených důvodů nelze souhlasit s postupem krajského soudu, který vycházel při určení odměny z tarifní hodnoty stanovené podle horní hranice sazby trestu odnětí svobody stanovené za trestný čin, kterým byl vyžádaný uznán vinným, tj. patnácti let, a s odkazem na § 10 odst. 3 písm. d) advokátního tarifu určil tarifní hodnotu v částce 50.000 Kč. Pokud by správně vycházel z výměry již pravomocně uloženého trestu odnětí svobody, stanovil by tarifní hodnotu podle § 10 odst. 3 písm. b) advokátního tarifu částkou 10.000 Kč. Podle § 7 bodu 4 advokátního tarifu tak měla být sazba odměny za jeden úkon právní služby správně určena částou

1.500 Kč, tj. po úpravě podle § 12a advokátního tarifu částkou 1.200 Kč, nikoliv částkou 2.480 Kč, jak učinil krajský soud. Nicméně z důvodu vázanosti soudu zákazem reformace in peius nebylo možné toto pochybení napravit, ale toliko konstatovat bez ohledu na to, že tímto pochybením došlo k výraznému a nedůvodnému navýšení odměny obhájkyňě.

11. Z návrhu obhájkyňě, stejně jako z její stížnosti je zřejmé, že nárokovala odměnu za řadu úkonů právních služeb, které nejsou obsahem výčtu uvedeného v § 11 advokátního tarifu. S odkazem na ustálenou judikaturní praxi je třeba obhájkyňi připomenout, že rozhodnutí soudů o přiznání odměn obhájcem za výkon nutné obhajoby musí vždy vycházet z díkce platného a účinného právního předpisu. Co je úkonem právní služby, za které mimosmluvní odměna a v jaké výši náleží, stanoví taxativní výčet v § 11 odst. 1 a 2 advokátního tarifu, byť určitou možnost odchýlení se od něj pro úkony právní pomoci svou povahou a účelem nejbližší nabízí jeho ustanovení § 11 odst. 3, který však nelze pouhým odkazem na něj svévolně rozšiřovat.

12. Krajský soud v napadeném usnesení sice nepřiznal obhájkyňi odměnu za všechny jí nárokové úkony, přesto se dopustil pochybení, když odměnu za některé z nich přiznal. Pochybení bylo konkrétně shledáno v případě přiznané odměny za úkon právní služby ze dne 27. 6. 2017 spočívající v sepsu vyjádření k návrhu státní zástupkyňě, dále ze dne 26. 10. 2017, za vznesené námítky proti protokolaci, za stížnost proti vyřízení námitek proti protokolaci ze dne 14. 11. 2017 a ze dne 12. 2. 2018 za návrh na určení lhůty. Tyto úkony byly krajským soudem nedůvodně honorovány ve výši ½ odměny dle ustanovení § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu, ačkoli se v žádném z nich nejednalo o návrh či stížnost, o kterém by bylo rozhodováno ve veřejném zasedání či o vyjádření k nim, ani o úkon právní pomoci, o němž by judikaturní praxe dospěla k závěru, že je natolik významným, že je za jeho vykonání na místě odměnu přiznat za současného užití ustanovení § 11 odst. 3 advokátního tarifu. V každém z těchto případů se nesporně jednalo o úkon právní pomoci, který je na místě v rámci řádně vedené obhajoby činit, nicméně odměnu za něj bylo možné očekávat až v rámci úkonu právní služby zahrnutého do výčtu § 11 odst. 1, 2 advokátního tarifu po něm následujícím.

13. Shodné odůvodnění lze vztáhnout také na úkony právní služby, jejichž honorování bylo krajským soudem pro nedůvodnost zamítnuto: ze dne 6. 4., 23. 4., 21. 6., 14. 7., 26. 7., 7. 12., 15. 12. 2017 žádost VV Litoměřice, ze dne 26. 7. žádost VV Liberec, ze dne 10. 4. 2017 dopis veřejné ochránkyně práv, ze dne 26. 4. 2017 výzva GR VS k přezkumu postupu VV Litoměřice, žádost o přezkum GR VS ze dne 28. 6. 2017, ze dne 12. 6., 19. 6., 18. 7., 14. 11. 2017 a 18. 2. 2018 žádost o přemístění, 15. 6. 2017 nahlížení do spisu, 2. 7. 2017 doplnění vyjádření, 22. 9., 13. 10., 14. 11. 2017 stížnost VV Liberec, 14. 11. 2017, 28. 2. 2018 stížnost VV Litoměřice, 2. 11. 2017 podnět GIBS, 18. 12. 2017 podnět k vykonání dohledu dle § 29 zák. o výkonu vazby, 18. 12. 2017 podnět veřejné ochránkyně práv, 19. 12. 2017 stížnost proti udělení důtky, 19. 2. 2018 stížnost proti napadení obviněného, 7. 12. 2017 odpověď na přípis soudu, 19. 12. 2017 žádost o rozhodnutí ve věci a ze dne 19. 2. 2018 trestní oznámení. V případě těchto úkonů právní služby je třeba dát krajskému soudu za pravdu, že za ně odměna obhájkyňi nenáleží, neboť se nejedná o úkony právní služby vypočtené v ustanovení § 11 odst. 1, 2 advokátního tarifu; navíc, tyto úkony nijak nesouvisely s předmětem řízení, ve kterém byla obhájkyňě ustanovena. V něm se rozhodovalo o tom, zda jsou splněny podmínky pro vyhovění žádosti obsažené v evropském zatýkacím rozkaze o předání vyžádané osoby k výkonu trestu odnětí svobody do Lotyšské republiky a zda před rozhodnutím o předání jsou dány důvody předběžné vazby, případně zda předběžnou vazbu lze nahradit jinými opatřeními. Z popisu shora uvedených úkonů obhájkyňě je zřejmé, že s uvedeným řízením nesouvisely, navíc byly zpravidla činěny vůči subjektům, které se na řízení o předání nijak nepodílejí. Tím samozřejmě není řečeno, že vyžádaný se se svými požadavky o provedení uvedených úkonů nemohl na advokáta obrátit. Jejich provedení ale šlo nad rámec řízení, ve kterých byla jeho obhájkyňě ustanovena, a na provedení uvedených úkonů bylo třeba zmocnění v podobě plné moci udělené mimo rámec předávacího řízení.

14. K obhájce konkrétně uvedenému úkonu právní služby ze dne 15. 6. 2017 spočívajícímu ve studiu spisového materiálu, za který stěžovatelka žádá přiznat odměnu s odkazem na ustanovení § 11 odst. 1 písm. f), odst. 3 advokátního tarifu s odůvodněním, že při skončení vyšetřování má každý obviněný právo seznámit se s obsahem vyšetřovacího spisu, zatímco ve vydávacích či předávacích řízeních není toto k neprospěchu vyžádaných a předávaných upraveno, ačkoli nelze mít pochyb o tom, že i tímto právo minimálně 1x za řízení svědčí, je třeba uvést, že advokátní tarif přiznává odměnu za studium spisu toliko v případě skončení vyšetřování, a to z důvodu, že prostudování spisu při skončení vyšetřování je významným institutem trestního řízení upraveným v § 166 trestního řádu, který je považován za jednu ze základních záruk spravedlivého procesu. Jeho výjimečnost a jedinečnost vyzdvihuje i to, že porušení § 166 trestního řádu odhalené až v řízení před soudem, je zpravidla napravitelné pouze cestou vrácení trestní věci zpět do stádia přípravného řízení. Jinými slovy, prostudování spisu při skončení vyšetřování může proběhnout skutečně pouze a jedinečně ve fázi vyšetřování, nikdy však v řízení před soudem (tedy ani v řízení o předání k výkonu trestu). Ve vztahu k odměňování obhájce za studium spisu v jiném režimu, než podle § 166 trestního řádu, zaujala soudní praxe názor, že v určitých odůvodněných případech, je sice možné obhájci podle § 11 odst. 1 písm. f) za použití § 11 odst. 3 advokátního tarifu odměnu přiznat, nicméně musí jít o výjimečnou situaci, kdy například obhájce vstupuje do trestního řízení až v odvolacím řízení (popř. ve stádiu řízení po podání obžaloby), kdy tak neměl možnost se s výsledky proběhlého přípravného řízení jinak průběžně seznámit, ač je to k výkonu řádné obhajoby nezbytné. V případě použití ustanovení § 11 odst. 3 advokátního tarifu se jedná o aplikaci zcela výjimečnou, a přicházející v úvahu jen v ryze odůvodněných případech, takže není na místě z výjimek vyvozovat pravidlo. K tomu např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. 6. 1999, sp. zn. 7 Tz 66/99. V důsledku podaného odůvodnění byla námitka obhájce posouzena jako nedůvodná, když se v tomto konkrétním případě nejednalo o studium spisu při skončení vyšetřování a na druhou stranu ani o odůvodněnou výjimku, za níž by bylo na místě obhájci odměnu přiznat.

15. K námitce obhájce, kterou brojí proti údajnému porušení zásady zákazu reformace in peius za vykonané další porady s klientem dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu v důsledku toho, že předchozí usnesení krajského soudu ze dne 6. 6. 2018 bylo zrušeno, je třeba uvést následující. Usnesení krajského soudu, které bylo ke stížnosti obhájce zrušeno usnesením vrchního soudu ze dne 20. 9. 2018 sp. zn. 13 To 97/2018, a to mimo jiné také pro nepřezkoumatelnost, která byla shledána také v bodě týkající se přiznané výše odměny za vykonané porady, kdy odůvodnění nekorespondovalo výroku uvedeného usnesení. Vázanost soudu zákazem reformace in peius ve vztahu ke zrušenému usnesení krajského soudu ze dne 6. 6. 2018, na které se obhájce odvolává, nebylo možné tuto vztáhnout k odůvodnění zrušeného usnesení, ale toliko k celkové částce 33.480 Kč, která byla ve výroku I. explicitně uvedena jakožto celková odměna za vykonané porady, včetně krajským soudem přiznaného navýšení.

16. Ze stížností napadeného rozhodnutí, které je nyní předmětem přezkumu, vyplývá, že za vykonané porady byla obhájce přiznána odměna v celkové výši 39.060 Kč, a to za celkem 12 vykonaných porad (z toho částka 29.760 Kč odpovídá odměnám a částka 9.300 Kč navýšení dle § 12 odst. 1 advokátního tarifu). Proto je na místě uzavřít, že k porušení zákazu reformace in peius nedošlo, a námitku obhájce týkající se porušení tohoto zákazu ve vztahu k některým poradám, je třeba posoudit jako nedůvodnou.

17. Co se týče námitky obhájce, že jí nebyly v plném rozsahu podle jejího návrhu přiznány odměny za další porady s klientem dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu, je na místě nejprve v obecné rovině poukázat na četné judikaturní závěry týkající se této problematiky. V nálezu ze dne 12. 4. 2007, sp. zn. II. ÚS 782/07, Ústavní soud akceptoval závěr odvolacího soudu, dle kterého je na místě přiznat přiměřené množství porad s ohledem na celkový počet, frekvenci a časovou posloupnost jednotlivých porad s rozsahem a složitostí projednávané věci a počtu a charakteru úkonů trestního řízení, které byly v tom kterém stádiu prováděny, aktivitu

obhájce a obviněného. V nálezu ze dne 6. 1. 2016, sp. zn. II. ÚS 3523/15, pak doplnil, že aniž by jakkoliv zpochybňoval právo obviněného na poradu s obhájcem, nelze přehlédnout, že tyto porady – pokud jde o jejich zohlednění při určení výše odměny za obhajobu – nesmí být samoučelné, přesněji řečeno, nesmí jejich prostřednictvím docházet k nepřiměřenému a neodůvodněnému navyšování této odměny. Ústavní soud se dále v nálezu ze dne 19. 9. 2017, I. ÚS. 2693/17, vyjádřil následovně: „Pokud klient žádá větší množství porad, tato skutečnost nemůže vést sama o sobě k tomu, že každá taková porada je opravdu na místě a účelná... Zvážit nutnost či účelnost porady s klientem, trvající déle než jednu hodinu, je věcí obecného soudu. Pečlivost, se kterou se stěžovatel věnoval svému klientovi, je chvályhodná. Nelze však pomíjet ekonomickou úvahu o vztahu mezi hodnotou sporu a náklady. Nelze očekávat, že stát bude hradit odměnu ve výši, jakou by rozumně uvažující účastník řízení svému zástupci nebyl ochoten zaplatit.“ A k tomu dále závěr téhož soudu ze dne 12. 4. 2007, sp. zn. II. ÚS 782/07, v němž se vyslovil k nároku obhájce na odměnu za nápadně větší počet vykonaných porad: „...je nepřípustné, aby byly instituty práva na obhajobu účelově zneužívány s cílem nepřiměřeně a nedůvodně navýšit odměnu za obhajobu.“

18. K nárokovanému počtu odměn za vykonané porady je třeba uvést, že ze spisového materiálu je zjevná jak nadstandartní aktivita obhájkyň, tak předávaného, kdy iniciace porad přicházela z obou stran. Obhájkyň si v souhrnu nárokovala odměny za celkem 75 úkonů právní pomoci, přičemž v případě 22 z nich se jednalo o vykonané porady. Z 53 zbylých nárokovaných odměn bylo na základě znění advokátního tarifu krajským soudem honorováno toliko 21, ačkoli na místě bylo přiznání odměny toliko za 18 z nich. Proto, vykonala-li obhájkyň celkem 18 úkonů právní služby, za které jí příslušela odměna dle advokátního tarifu a k tomu jí byla krajským soudem přiznána odměna za celkem 12 porad s vyžádaným, jedná se o více než přiměřené množství, odpovídající rozsahu a složitosti projednávané trestní věci, počtu a charakteru úkonů trestního stíhání, a to včetně úkonů činěných nad rámec advokátního tarifu. Z uvedených důvodů byla námitka obhájkyň týkající se nedostatečného počtu přiznaných odměn za další porady s vyžádaným posouzena jako nedůvodná.

19. V souvislosti s nárokem obhájkyň na přiznání vynaložených nákladů spočívajících v náhradě cestovních výdajů a promeškaného času podle § 13 odst. 5 a § 14 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, které obhájkyň vznikly v souvislosti s poradami, za které jí odměna nebyla přiznána, je na místě citovat z nálezu Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2016, sp. zn. II. ÚS 3523/15: „Nezbytnou podmínkou pro přiznání náhrady hotových výdajů je ovšem v každém případě to, že byly účelně vynaloženy v souvislosti s poskytnutím právní služby. Za situace, kdy se podle obecných soudů v případě některých porad jednalo o úkony nadbytečné, proto i na tyto výdaje dopadá závěr o jejich neúčelnosti.“ K tomu shodně Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 11. 2. 2015, sp. zn. Cdo 3190/2014, konstatoval, že mají-li být náklady ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 advokátního tarifu obhájcům nahrazovány, musí orgány o nich rozhodující dospět k závěru o jejich účelném vynaložení. S těmito judikaturními závěry je na místě ztotožnit se i v nyní posuzovaném případě, kdy za situace, že některé z obhájkyň nárokovaných porad byly s tomu odpovídajícím odůvodněním shledány neúčelnými, nelze než dospět k závěru, že i náklady, které obhájkyň pro jejich vykonání vynaložila, byly vynaloženy neúčelně, a není proto na místě jejich náhradu přiznat. Jak již bylo v odstavci věnujícím se množství vykonaných porad obhájkyň konstatováno, rozhodla-li se stěžovatelka vést obhajobu nad určité okolností přiměřené hranice, ať již z vnitřního přesvědčení konaném ve prospěch ochrany základních práv a svobod klienta či s cílem navýšit svou odměnu či jejich kombinací, jednalo se o její svobodné rozhodnutí, přičemž odměnu za tyto úkony právní pomoci měly podléhat smluvní odměně a to včetně nákladů s těmito související. V důsledku podaného odůvodnění nebyly přiznány náklady cestovního a spolu s nimi ani náhrady za promeškaný čas.

20. Co se týká nárokovaných navýšení odměn za vykonané úkony právní služby dle § 12 odst. 1 advokátního tarifu, je na místě v rámci odůvodnění odkázat na zrušující usnesení stížnostního soudu ze dne 20. 9. 2018 sp.zn. 13 To 97/2018 a toliko ve zkratce upozornit obhájkyň, že

nárokuje-li si odměnu navýšenou na trojnásobek bez dalšího, jedná se o nárok okolnostem nepřiměřený. V žádném případě se nejednalo o věc natolik skutkově ani právně složitou či rozsáhlou, a to ani s ohledem na okolnost, že k osobní poradě s klientem využila znalost anglického popř. francouzského jazyka, užila služeb substituta z oblasti ústavního práva či klienta navštívila ve dnech pracovního klidu. Jako důvodný nebyl shledán ani argument, že vykonaná porada trvala déle než 60 min., neboť ze znění ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) advokátního je zřejmé, že ten stanoví toliko minimální hranici doby trvání tohoto úkonu právní pomoci, přičemž přesáhne-li 60 min., nejedná se o okolnost, v důsledku které by měl soud k navýšení odměny přistoupit. Znovu pro přehlednost předkládá soud následující tabulku, která je v rozhodovací praxi stížnostního soudu pro tyto účely využívána:

ČASOVĚ NÁROČNÝ ÚKON PRÁVNÍ SLUŽBY

; Navýšení odměny o:

Všední den po obvyklé pracovní době

18:00 – 20:00; 25%

Všední den večer

20:00 – 22:00; 50%

Všední den noc

22:00 a dále; 75%

V den pracovního klidu během

do 19:00; 75%

V den pracovního klidu během večer, noc

od 19:00; 100%

Náročný úkon právní služby (pro mimořádnou složitost věci/ užití cizího jazyka nebo cizího práva) ve všední den v pracovní době; 50/ 75%

ČASOVĚ NÁROČNÝ ÚKON + UŽITÍ CIZÍHO JAZYKA NEBO PRÁVA

; Navýšení odměny o:

Všední den po obvyklé pracovní době

18:00 – 20:00; 125%

Všední den večer

20:00 – 22:00; 150%

Všední den noc

22:00 a dále; 175%

V den pracovního klidu během

do 19:00; 175%

V den pracovního klidu během večer, noc

od 19:00; 200%

21. Nad rámec uvedeného je třeba zmínit, že předmětné navýšení podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu z důvodu časové náročnosti nelze vztáhnout na další porady obhájce s klientem podle § 11 odst. 1 písm. c), neboť tyto jsou plně v jeho režii a organizaci jeho dne a týdne. Jejich konání není v žádném případě obhájci na přesný čas nařizováno žádným z orgánů činného v trestním řízení, a

proto rozhodne-li se ji vykonat ve dnech pracovního volna či pozdních večerních hodinách nebo naopak brzkých ranních hodinách, jedná se o jeho svobodné rozhodnutí, které nemá v žádném případě vliv na výši odměny. Namítá-li obhájyně, že několikrát z důvodu vzdálenosti žádala o přesun vyžádaného do vazební věznice bližší sídlu její advokátní kanceláře, je třeba ji upozornit, že pro umístění vyžádané osoby do vazební věznice musí soudce zvažovat řadu kritérií, přičemž není-li vzdálenost taková, že by ohrožovala právo vyžádaného na obhajobu, nejedná se o důvod, pro který by měl být vyžádaný přemístěn. Nad to, byla-li soudem vykonaná porada posouzena jako účelná, byl ve vztahu k ní přiznán vedle náhrady cestovních výdajů též promeškaný čas, který obhájyně strávila cestou tam i zpět. V tomto případě byla námitka týkající se navýšení odměny za porady vykonané mimo obvyklou pracovní dobu obhájyně posouzena jako nedůvodná.

22. V níže přiložené tabulce jsou uvedeny úkony právní služby, za které byla obhájyni krajským soudem přiznána odměna se zanesením jednak výše odměny, kterou si obhájyně požadovala přiznat se zohledněním § 12 odst. 1 advokátního tarifu, dále krajským soudem skutečně přiznaná odměna a naposledy odměna, kterou bylo na místě obhájyni za daný úkon právní služby přiznat, v případě, že se tyto od sebe lišily (pozn. v tabulce se v případě údaje, který reflektuje, co mělo být obhájyni přiznáno, vychází ze správně stanovené tarifní hodnoty za jeden úkon právní služby ve výši 1.200 Kč). Z tabulky vyplývá, že v celkem 6. případech přistoupil krajský soud k navýšení odměny za vykonanou poradu obhájyně s klientem, u nichž bylo nezbytné užít cizí jazyk toliko o 25%, ačkoli z ustálené judikatury praxe stížnostního soudu vyplývá, že jí za tento úkon náleží navýšení o 50%. Jelikož však krajský soud vycházel z nesprávně stanovené tarifní hodnoty odměny za jeden úkon právní služby, byla přiznaná odměna za takovouto poradu stále vyšší, než na jakou by obhájyni vznikl nárok při správně stanovené tarifní hodnotě navýšené o odpovídajících 50%. Tudíž byla krajským soudem přiznaná výše odměny za vykonané porady s užitím cizího jazyka obhájyni ponechána v nezměněné výši.

23. Co se týče nároku obhájyně na náhradu cestovních výdajů a promeškaného času, je z návrhu stěžovatelky na přiznání odměny a současně ze stížností napadeného usnesení patrné, že krajský soud vyhověl návrhu obhájyně a přiznal ji, co požadovala, aniž by zvážil, zda to, co obhájyně nárokuje, jí v souladu s právními předpisy skutečně náleží.

24. K přiznané výši náhrad za promeškaný čas je třeba konstatovat, že krajský soud v několika případech pochybil, a to jednak v důsledku opomenutí aplikace ustanovení § 14 odst. 4 advokátního tarifu, podle kterého: „Náhrada za promeškaný čas advokátu nenáleží, má-li za stejné časové období nárok na odměnu za úkon právní služby dle § 11“ a dále nerespektování ustálené soudní praxe o přerušení úkonu právní služby (tzv. přetržek), tedy že přetržení v době trvání do 30 min je do úkonu právní služby včítáno a naproti tomu přetržení delší než 120 min úkony rozděluje tak, že za každý přísluší samostatná odměna; viz usnesení stížnostního soudu ze dne 7. 11. 2001, sp. zn. 8 To 143/01 či usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 1997, sp. zn. 4 To 417/97. V důsledku těchto pochybení, dospěl krajský soud k nesprávnému počtu odměn za úkony právní služby ve dnech 1. 4., 3. 7., 4. 7., a 25. 7. 2017. Uvedené je reflektováno v přiložené tabulce.

25. Jako příklad správného výpočtu výše náhrady za promeškaný čas je možné uvést den 3. 7. 2017, kdy obhájyně byla přítomna veřejnému zasedání, které dle protokolu trvalo v čase od 9:00 do 11:40, 13:00 do 13:50 a od 14:30 do 14:41, tedy v souhrnu veřejné zasedání trvalo celkem 221 min., přičemž přerušeno bylo v jeho průběhu na celkem 120 min. Odměna náležející obhájyni za účast u zasedání činí celkem 4.960 Kč, neboť 221 min je obsahem dvou úkonů právní pomoci po 120 min., a nikoli třech, jak nesprávně rozhodl krajský soud a nedůvodně tak navýšil obhájyni odměnu za tento úkon právní služby. Oproti tomu za 120 min přetržek náleží obhájyni náhrada za promeškaný čas, od nichž je v důsledku aplikace ustanovení § 14 odst. 4 advokátního tarifu nutno odečíst celkem 19 min. ($240 - 221 = 19$), na základě čehož dospějeme k závěru, že obhájyni v souvislosti s její účastí na veřejném zasedání vznikl nárok na náhradu celkem 101 min. ($120 - 19 = 101$), tedy za čtyři započaté půlhodiny promeškaného času ve výši 400 Kč (pozn. v tabulce uvedená výše náhrad je stanovena spolu s náhradou za promeškaný čas strávený na cestě do místa

konání veřejného zasedání a zpět, která dle internetového portálu [webová adresa] činila v souhrnu 204 min, tedy 7 půlhodin promeškaného času odpovídající 700 Kč. Uvedené však zůstalo v souladu se zákazem reformace in peius v rovněž konstatovaného pochybení, neboť přiznal-li obhájce odměnu za celkem tři úkony právní pomoci namísto dvou, přiznal jí více, než by jí náleželo, pokud by přiznal odměny toliko dvě a k tomu odpovídající náhradu za promeškaný čas.

26. Co se týče nároku na náhradu cestovních výdajů dle advokátního tarifu ve vazbě na počet kilometrů, od něhož obhájce svůj nárok odvozovala, je zřejmé, že ne ve všech případech její požadavek odpovídal počtu kilometrů, které k předmětným vzdálenostem uvádí internetový portál [webová adresa], který je pro tyto účely soudy obvykle užíván. V případech, v nichž se obhájce od těchto údajů odchýlí, je na místě, aby odchýlení s odkazem na konkrétní okolnosti odůvodnil a soud, aby následně uvážil, zda obhájce odlišný údaj dostatečně osvědčil pro účely výpočtu cestovních náhrad. V tabulce pod kolonkou cestovné je uvedena částka, kterou obhájce nárokovala a současně, již krajský soud přiznal, přičemž je uvedena také výše cestovného, která by obhájce náležela, pokud by bylo postupováno za užití údajů získaných z portálu [webová adresa] a současně z údajů zanesených v technickém průkazu použitých osobních automobilů. Jelikož byl podrobný výpočet s odkazem na konkrétní ustanovení právních předpisů uveden již ve zrušovacím rozhodnutí stížnostního soudu ze dne 20. 9. 2018, sp. zn. 13 To 97/2018, konkrétně v odstavci 10, je na něj nyní plně odkázáno a příslušné odlišnosti ve výsledné částce pouze konstatovány, neboť v souladu se zákazem reformace in peius nebylo možné na přiznaných částkách cestovného změnit ničeho.

Číslo položky v návrhu obhájce; Kdy

; Místo konání; Co + ust. AT; Doba trvání; Počet úkonů; Odměna

-nárokována

- přiznaná

- náleží; § 13/3; Promeškaný čas § 14/1, 4 AT

- nárokováno

- přiznáno

- náleží; Cestovné

- nárokové

- přiznané

- náleží

; 2017

1.; 1. 4.

sobota

užití Aj; /; převzetí a příprava obhajoby

§ 11/1 b); /; 1; 7.440

6.820

3.300 (+ 175%); 300; /; /

2.; 1. 4.

sobota

(přítomen tlumočník); Liberec

(214 km)

Š. Octavia; účast při výslechu

§ 11/1 e)

; 14:15 – 15:28

(73 min); 1; 7.440

6.820

2.100 (+ 75%); 300;

800

800

600

; 1.307

1.307

1.208

3.; 3. 4.; Ústí n. Labem

(46 km)

Š. Octavia; účast při vazebním zasedání

§ 11/ 1 g); 7:45 – 9:30

(105 min); 1; 2.480

2.480

1.200; 300; 200

200

100; 279

279

260

4.; 4. 4.

užití A); Litoměřice

(80 km)

Š. Octavia; další porada

§ 11/1 c); 17:30 – 20:00; 1; 4.960

4.960

1.800 (+ 50%); 300; 400

400

300; 447

447

452

7.; 14. 4.

užití Aj; Litoměřice

(80 km)

Š. Octavia; další porada

§ 11/1 c)

; 14:00 – 17:20; 1; 4.960

3.100

1.800 (+ 50%); 300; 400

400

300; 447

447

452

8.; 19. 4.; Litoměřice

(80 km)

Š. Octavia; účast při výsledku

§ 11/1 e); 9:00 – 13:15; 3; 7.440

7.440

3.600; 900; 0

0

0; 447

447

452

11.; 4. 4.; /; stížnost do vazby

§ 11/2 d); /; ½; 1.240

1.240

600; 300; /; /

12.; 8.5.

užití Aj/Fr; Litoměřice

(80 km)

Š. Octavia; další porada

§ 11/1 c)

; 16:30 – 18:00; 1; 4.960

3.100

1.800 (+ 50%); 300; 400

400

300; 447

447

452

13.; 15. 5.; /; žádost o propuštění z vazby

§ 11/2 d); /; ½; 1.240

1.240

600; 300; /; /

15.; 30. 5.; Ústí n. Labem

(46 km)

Š. Octavia; účast u veřejného zasedání

§ 11/ 1 g); 9:45 – 13:05; 2; 4.960

4.960

2.400; 600; 0

0

0; 279

279

260

16.; 4. 6.

užití Aj; Litoměřice

(80 km)

Š. Octavia; další porada

§ 11/1 c)

; 10:30 – 13:20; 1; 7.440

3.100

1.800 (+ 50%); 300; 400

400

300; 447

447

452

17.; 9. 6.

užití Aj; Praha – Litoměřice

(144 km)

Ford Mondeo; další porada

§ 11/1 c); 16:55 – 18:05; 1; 4.960

3.100

1.800 (+ 50%); 300; 400

400

300; 906

906

906

20.; 16. 6.

užití Aj; Litoměřice

(80 km)

Š. Octavia; další porada

§ 11/1 c); 17:05 – 19:40; 1; 7.440

3.100

1.800 (+ 50%); 300; 400

400

300; 447

447

452

22.; 20. 6.; /; stížnost do vazby

§ 11/2 d); /; ½; 1.240

1.240

600; 300; /; /

26.; 27. 6.; /; vyjádření k návrhu SZ; /; /; 7.440

2.480

0; 300

300

0; /; /

28.; 2. 7.

užití Aj; Liberec

(214 km)

Š. Octavia; další porada

§ 11/1 c); 12:45 – 16:05; 1; 7.440

3.100

1.800 (+ 50%); 300; 800

800

700; 1.307

1.307

1.208

30.; 3. 7.; Liberec

(214 km)

Š. Octavia; účast při veřejném zasedání

§ 11/ 1 g); 9: 00-11

13: 00-13

14: 30-14

(221 min); 2; 7.440

7.440

2.400; 900

900

600; 1.000

1.000

1.100; 1.307

1.307

1.208

32.; 4. 7.; Liberec

(214 km)

Š. Octavia; účast při veřejném zasedání

§ 11/ 1 g); 9:00 – 9:57

10:35 – 12:07

13:22 – 15:42

(289 min); 3; 9.920

9.920

3.600; 1.200

1.200

900; 800

800

1.000; 1.307

1.307

1.208

35.; 19. 7.; Praha – Liberec

(224 km)

Ford Mondeo; další porada

§ 11/1 c)

Užití Aj; 18:45 – 20:10; 1; 4.960

3.100

1.800 (+ 50%); 300; 600

600

500; 1.409

1.409

1.409

36.; 25. 7.; Liberec

(214 km)

Š. Octavia; účast při veřejném zasedání

§ 11/ 1 g); 9:00 – 11:22

13:30 – 14:15

(189 min); 2; 7.440

7.440

2.400; 900

900

600; 800

800

1.000; 1.307

1.307

1.208

39.; 19. 7.

užití Aj; Liberec

(214 km)

Š. Octavia; další porada

§ 11/1 c); 17:10 – 20:20; 1; 7.440

3.100

1.800 (+ 50%); 300; 1.000

1.000

700; 1.307

1.307

1.208

40.; 25. 7.; /; stížnost do vazby

§ 11/2 d); /; ½; 1.240

1.240

600; 300; /; /

41.; 16. 8.

užití Aj; Praha – Liberec

(224 km)

[příjmení] [jméno]; další porada

§ 11/1 c); 14:30 – 16:00; 1; 4.960

3.100

1.800 (+ 50%); 300; 600

600

500; 1.409

1.409

1.409

42.; 16. 8.; /; žádost o propuštění z vazby

§ 11/2 d); /; ½; 1.240

1.240

600; 300; /; /

44.; 12. 9.

užití Aj; Praha – Liberec

(224 km)

Ford Mondeo; další porada

§ 11/1 c); 11:00 – 12:50; 1; 4.960

3.100

1.800 (+ 50%); 300; 600

600

500; 1.409

1.409

1.409

46.; 18. 9.; Liberec

(214 km)

Š. Octavia; účast při veřejném zasedání

§ 11/ 1 g); 9:30 – 15:00

(330 min); 3; 7.440

7.440

3.600; 900; 1.200

1.200

600; 1.307

1.307

1.208

47.; 20. 9.; /; stížnost do vazby

§ 11/2 d); /; ½; 1.240

1.240

600; 300; /;

48.; 21. 9.; Liberec

(214 km)

Š. Octavia; Účast při veřejném zasedání

§ 11/ 1 g); 14:00 – 16:15

(135 min); 2; 4.960

4.960

2.400; 600; 700

700

400; 1.307

1.307

1.208

51.; 15. 10.

užití Aj; Liberec

(214 km)

Š. Octavia; další porada

§ 11/1 c); 13:20 – 16:35; 1; 7.440

3.100

1.800 (+ 50%); 300; 1.000

1.000

700; 1.307

1.307

1.208

52.; 26. 10.; /; námitky proti protokolaci; /; /; 1.240

1.240

0; 300

300

0; /; /

53.; 13. 11.; /; stížnost proti rozhodnutí o předání

§ 11/2 d); /; ½; 3.720

1.240

600; 300; /; /

58.; 14. 11.; /; stížnost proti rozhodnutí o námitkách; /; /; 1.240

1.240

0; 300

300

0; /; /

2018

68.; 1. 2.; /; žádost o propuštění z vazby

§ 11/2 d); /; ½; 1.240

1.240

600; 300; /; /

69; 12. 2.; /; návrh na určení lhůty; /; /; 1.240

1.240

0; 300

300

0; /; /

Celkem; 162.440

120.900

53.400; 14.100

14.100

12.000; 12.500

12.500

10.200; 20.136

20.136

19.237

Přehled:

- nárokováno

- přiznáno

- náležitý; 209.176

167.636

94.837

27. Z uvedeného přehledu je patrné, že obhájce tak bylo za účtovatelné úkony právní služby v jejím návrhu přiznáno o celkem 72.799 Kč více, než kolik by jí v souladu se zněním advokátního tarifu skutečně náleželo. Vzhledem k tomu, že bylo rozhodováno z podnětu její stížnosti a nelze tedy napadené rozhodnutí změnit v její neprospěch (§ 150 odst. 1 trestního řádu), byla stížnost zamítnuta jako nedůvodná.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

Praha 28. února 2019

JUDr. Vladimír Král
předseda senátu